

(सर्व कायदेशीर अथवा न्यायालयीन विवादासाठी या आदेशाचा इंग्रजी अनुवाद अधिग्राह्य धरण्यात येईल.)

वनजमीन - नागपूर

मिहान प्रकल्पासाठी वन (संवर्धन) अधिनियम,
१९८० अंतर्गत नागपूर जिल्ह्यातील १०.९६ हे.
झुडपी जंगल जमीन वळती करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन

महसूल व वन विभाग

शासन आदेश क्रमांक: एफएलडी-३४११/ प्र.क्र.४८/फ-१०

मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.

दिनांक : २६.०३.२०१८

वाचा :-

- १) मुख्य वनसंरक्षक तथा केंद्रस्थ अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांचे पत्र क्र.डेस्क-१७/एनसी/आय/आयडी-११२३२/३२८३/१०-११, दि.०७.०३.२०११.
- २) महाराष्ट्र शासनपत्र समक्रमांक, दि.१३.०६.२०११.
- ३) पर्यावरण व वन मंत्रालय, क्षेत्रिय कार्यालय, भारत सरकार, भोपाळ यांचे पत्र क्र.६-एमएचसी ०७१/२०११-बीएचओ/३९५, दि.१२.०३.२०१२.
- ४) अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक तथा केंद्रस्थ अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांचे पत्र क्र.डेस्क-१७/एनसी/१/आयडी-११२३२/२१३५/१२-१३, दि.२७.१२.२०१२ व क्र.डेस्क-१७/एनसी/१/आयडी-१२२३२/२०५७/१६-१७, दि.०९.०२.२०१७.
- ५) पर्यावरण, वन व जलवायु परिवर्तन मंत्रालय, क्षेत्रिय कार्यालय, भारत सरकार, नागपूर यांचे पत्र क्र. एफ.नं.६-एमएचसी-०४९/२०११-बीएचओ/१४२३, दि.०२.०३.२०१७.
- ६) अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक तथा केंद्रस्थ अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांचे पत्र क्र.डेस्क-१७/नोसेल/१/आय.डी-२६९१/१७-१८, दि.०८.०२.२०१८.

आदेश :-

ज्याअर्थी, मुख्य वनसंरक्षक तथा केंद्रस्थ अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांनी मुख्य अभियंता, महाराष्ट्र एअरपोर्ट डेव्हलपमेंट कं. लि. यांच्याकडून प्राप्त झालेला, मिहान प्रकल्पासाठी नागपूर जिल्ह्यातील १०.९६ हे. झुडपी जंगल जमीन वळती करण्याचा प्रस्ताव राज्य शासनास उपरोक्त अ.क्र.१ येथील पत्रान्वये सादर केला होता;

आणि ज्याअर्थी, महाराष्ट्र शासनाने संदर्भ क्रमांक २ येथील पत्रान्वये या प्रस्तावाची सविस्तर छाननी केल्यानंतर वन (संवर्धन) अधिनियम, १९८० च्या कलम-२ अन्वये १०.९६ हेक्टर झुडपी जंगल वनजमीन वळती करण्याची भारत सरकारला शिफारस केली आहे;

आणि ज्याअर्थी, भारत सरकारने, राज्य शासनाने वन (संवर्धन), अधिनियम, १९८० च्या कलम-२ खाली सादर केलेल्या सदर प्रस्तावास वरील अ.क्र. ३ येथील पत्रान्वये तत्त्वतः मंजूरी दिलेली आहे.

आणि ज्याअर्थी, अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक तथा केंद्रस्थ अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांनी त्यांच्या वरील अ.क्र.४ येथील पत्रान्वये तत्त्वतः मान्यता आदेशातील अटींचा पूर्तता अहवाल पर्यावरण, वन व जलवायु परिवर्तन मंत्रालय, क्षेत्रिय कार्यालय, भारत सरकार, भोपाळ/नागपूर यांना सादर केला होता;

आणि ज्याअर्थी, पर्यावरण, वन व जलवायु परिवर्तन मंत्रालय, क्षेत्रिय कार्यालय, भारत सरकार, नागपूर यांनी वरील अ.क्र. ५ येथील पत्रान्वये मिहान प्रकल्पासाठी नागपूर जिल्ह्यातील १०.९६ हे. झुडपी जंगल जमीन वळती करण्यास वळती करण्यास काही अटींसह अंतिम मान्यता दिली आहे;

आणि ज्याअर्थी अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक तथा केंद्रस्थ अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांनी त्यांच्या वरील अ.क्र.६ येथील पत्रान्वये प्रकल्प यंत्रणेने केंद्र शासनाच्या अंतिम मान्यता आदेशातील अटींचा पूर्तता अहवाल सादर केला असल्याचे कळविले आहे.

म्हणून आता महाराष्ट्र शासन याद्वारे असे निर्देश देत आहे की, प्रकल्प यंत्रणा म्हणजेच मुख्य अभियंता, महाराष्ट्र एअरपोर्ट डेव्हलपमेंट कं. लि. यांना मिहान प्रकल्पासाठी खाली दिलेल्या अनुसूचीमध्ये नमूद केलेली आणि अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक तथा केंद्रस्थ अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांचे संदर्भ क्र.१ येथील पत्रानुसार सादर केलेल्या प्रकल्प प्रस्तावात अधिक तपशीलात नमूद केलेली ज्यामध्ये, झुडपी जंगल जमीन समाविष्ट आहे, अशी एकूण १०.९६ हेक्टर वनजमीन या प्रस्तावासाठी वळती करण्यात यावी. सदर वळतीकरण भारत सरकारच्या दि.१२.०३.२०१२ आणि दि.०२.०३.२०१७ रोजीच्या पत्रातील अटी व शर्तीच्या पूर्ततेच्या अधीन राहून तसेच खालील अटींच्या पूर्ततेनंतर पूर्ण करण्यात यावे;

१. वर नमूद केलेल्या भारत सरकारच्या तत्त्वतः मान्यता व अंतिम मान्यतेच्या पत्रातील विहित केलेल्या सर्व अटींचे प्रकल्प यंत्रणा तंतोतंत अनुपालन करेल याची मुख्य वनसंरक्षक (प्रा.), नागपूर हे खात्री करतील. मुख्य वनसंरक्षक (प्रा.), नागपूर याबाबतचा अहवाल वेळोवेळी अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक तथा केंद्रस्थ अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांना सादर करतील.
२. वन (संवर्धन) अधिनियम, १९८० व त्याअंतर्गत केलेले नियम आणि मार्गदर्शक सूचना, भारत सरकारच्या दि.१२.०३.२०१२ आणि दि.०२.०३.२०१७ रोजीच्या पत्रातील अटी आणि या आदेशातील अटींपैकी कोणत्याही अटींचे अनुपालन न करणे हे वन (संवर्धन) अधिनियम, १९८० चा भंग ठरेल आणि त्याप्रमाणे याबाबत वैधानिक कारवाई करण्यात येईल.
३. उपरोक्त अटींपैकी कोणत्याही अटींचे अनुपालन न केल्यास (non-compliance) संबंधित मुख्य वनसंरक्षक/उपवनसंरक्षक, वन (संवर्धन) अधिनियम, १९८० अंतर्गत दि.२५.१०.१९९२ रोजी निर्गमित केलेल्या मार्गदर्शक सूचनातील कलम १.९ नुसार अहवाल राज्य शासनामार्फत अपर

प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (केंद्रीय), पर्यावरण, वन व जलवायु परिवर्तन मंत्रालय, क्षेत्रीय कार्यालय, भारत सरकार, नागपूर यांना सादर करतील.

अनुसूची

गाव	तालुका	जिल्हा	स. नं./ ग. नं.	क्षेत्र (हे.)	वैधानिक दर्जा
जैताळा	नागपूर	नागपूर	२३०-२३३	३.०५	झुडपी जंगल
शिवणगाव			१/१ T, ७८, १४०/२, २०९, ३०३, १०/१C, १२	७.२	
चिंचभुवन			८४	०.७१	
एकूण क्षेत्र (हे.)				१०.९६	

सदर शासन आदेश महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१८०३२६११२६५८०९१९ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(वीरेन्द्र तिवारी)

मुख्य वनसंरक्षक (मंत्रालय)

प्रत- टप्पा-१ व टप्पा-२ च्या मंजुरी आदेशासह वरील आदेश आपल्या वेबसाईटवर अपलोड करण्याच्या विनंतीसह :

१. सचिव, पर्यावरण, वन व जलवायु परिवर्तन मंत्रालय, भारत सरकार, नवी दिल्ली.
२. अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (केंद्रीय), पर्यावरण, वन व जलवायु परिवर्तन मंत्रालय, क्षेत्रीय कार्यालय, पश्चिम-मध्य क्षेत्र, भारत सरकार, नागपूर.

प्रत :-

१. सचिव, आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
२. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.
३. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन्यजीव), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.
४. अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक तथा केंद्रस्थ अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.
५. अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (कॅम्पा), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.
६. अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (संधारण), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.
७. विभागीय आयुक्त, नागपूर विभाग, नागपूर.
८. मुख्य वनसंरक्षक (वन संवर्धन), नागपूर.

९. मुख्य वनसंरक्षक (प्रा.), नागपूर.
१०. जिल्हाधिकारी, नागपूर.
११. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, नागपूर.
१२. उपवनसंरक्षक, नागपूर.
१३. मुख्य अभियंता, महाराष्ट्र एअरपोर्ट डेव्हलपमेंट कं. लि, नागपूर. (मिहान)
१४. निवडनस्ती (फ-१०).

२. जिल्हाधिकारी, नागपूर, मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, नागपूर व उपवनसंरक्षक, नागपूर यांना निर्देशित करण्यात येते की, वरील आदेशाची प्रत स्थानिक संस्था, पंचायत, नगरपालिका, नगरपरिषद आणि संबंधित शासकीय कार्यालयांचे प्रमुख यांना पाठविण्यात यावी. तसेच त्यांनी वरील आदेश त्यांच्या कार्यालयातील सूचना फलकावर तसेच वरील कार्यालय प्रमुखांच्या सूचना फलकावर जनतेच्या माहितीसाठी प्रदर्शिले जातील याची खात्री करावी.

३. मुख्य अभियंता, महाराष्ट्र एअरपोर्ट डेव्हलपमेंट कं. लि, नागपूर यांना निर्देशित करण्यात येते की, वन मंजूऱ्यांचे सर्व आदेश, सर्व्हे क्र., गट क्र. त्यांचे प्रत्येकाचे क्षेत्र आणि वैधानिक दर्जा इ. सह आणि केंद्र शासनाने मान्यतेच्या आदेशात घातलेल्या अटी व संरक्षित बाबी यांच्यासह एक स्थानिक भाषेतील व एक इंग्रजी भाषेतील प्रसिध्द अशा दोन दैनिक वृत्तपत्रात प्रसारित करावेत, व त्याची प्रत मुख्य वनसंरक्षक (प्रा.), नागपूर व उपवनसंरक्षक, नागपूर यांना पाठवावी.

४. स्थानिक स्वराज्य संस्था, पंचायत, नगरपालिका, नगरपरिषद आणि संबंधित शासकीय कार्यालयांचे प्रमुख यांना निर्देशित करण्यात येते की, आदेशांची प्रत मिळाल्यापासून ३० दिवसापर्यंत सदर आदेश सूचना फलकावर प्रदर्शित करावे.

Forest Land- Nagpur.

Diversion of 10.96 ha. of Zudpi Jungle land under Forest (Conservation) Act, 1980 for developing World Class Multi-modal International Hub Airport at Nagpur (MIHAN).

**Government of Maharashtra
Revenue and Forest Department
Government Order No. FLD-3411/ C.R.48/ F-10
Mantralaya, Mumbai - 400032.
Date: 26.03.2018**

Read :-

- 1) Chief Conservator of Forests & Nodal Officer, Maharashtra State, Nagpur, Letter No.Desk-17/NC/I/I.D-11232/3283/10-11, dt.07.03.2011.
- 2) Government of Maharashtra, Letter of even No. dt.13.06.2011.
- 3) Ministry of Environment & Forests, Regional Office, Western Region, Government of India, Bhopal, Letter No.6-MHC071/2011-BHO/395, dt.12.03.2012
- 4) Additional Principal Chief Conservator of Forests & Nodal Officer, Maharashtra State, Nagpur, Letter No.Desk-17/NC/I/ID-11232/2135/12-13,dt.27.12.2012 & No.Desk-17/NC/RS-1/ID-12232/2057/16-17, dt.09.02.2017
- 5) Ministry of Environment, Forests & Climate Change, Regional Office, Government of India, Nagpur Letter No. F.No.6-MHC-049/2011-BHO/1423, dt.02.03.2017.
- 6) Additional Principal Chief Conservator of Forests & Nodal Officer, Maharashtra State, Nagpur, Letter No.Desk-17/Nocel/1/I.D-2691/17-18, dt.08.02.2018.

Order :-

Whereas, The Chief Conservator of Forests & Nodal Officer, Maharashtra State, Nagpur, vide his letter referred at serial number 1 above has submitted a proposal to the State Government, which has been received from The Chief Engineer, Maharashtra Airport Development Company Ltd. Nagpur for diversion of 10.96 ha. of Zudpi Jungle land for developing World Class Multi-modal International Hub Airport at Nagpur;

AND whereas, Government of Maharashtra, vide letter referred at serial number 2 above, has recommended it to the Government of India to divert the 10.96 ha. of Zudpi Jungle land for the above project under section 2 of Forest (Conservation) Act, 1980;

AND whereas, Government of India after due consideration, vide its letters referred at serial number 3 above granted in-principle approval to above proposal submitted by Government of Maharashtra for diversion of forest land under section 2 of Forest (Conservation) Act, 1980.

AND whereas, Additional Principal Chief Conservator of Forests & Nodal Officer, Maharashtra State, Nagpur, vide its letters referred at serial number 4 above has submitted compliance of those conditions to the Ministry of Environment, Forests & Climate Change, Regional Office, Government of India, Bhopal/Nagpur;

AND whereas, Ministry of Environment, Forests & Climate Change, Regional Office, Government of India, Nagpur, vide its letter referred at serial number 5 above has accorded final approval under section 2 of Forest (Conservation) Act, 1980, for diversion of 10.96 ha. of Zudpi Jungle land for developing World Class Multi-modal International Hub Airport at Nagpur;

AND whereas, Additional Principal Chief Conservator of Forests & Nodal Officer, Maharashtra State, Nagpur, vide his letter referred at serial number 6 above conveyed that User Agency has submitted the Compliance of conditions mentioned in final approval letter of MoEF&CC, GoI, Nagpur.

NOW, therefore, Government of Maharashtra hereby directs that the forest land area of 10.96 ha. consisting of Zudpi Jungle land more specifically described in the proposal submitted, vide letter mentioned at serial no. 1 above from Chief Conservator of Forests & Nodal Officer, Maharashtra State, Nagpur and as per details given in the Schedule given below, be diverted to the User Agency, i.e. The Chief Engineer, Maharashtra Airport Development Company Ltd. Nagpur for diversion of 10.96 ha. of Zudpi Jungle land for developing World Class Multi-modal International Hub Airport at Nagpur. The diversion shall be effected subject to the terms and conditions mentioned in the letters dated 12.03.2012 & dated 02.03.2017 of Government of India. This approval for diversion of forest land is also subject to compliance of following conditions by the User Agency-

1. The User Agency shall comply with all the conditions stipulated in the in-principle and final approval letters of Government of India, referred above. The Chief Conservator of Forests (Territorial), Nagpur shall ensure the strict compliance of the conditions by the User Agency. CCF will furnish the report in this regard to Additional Principal Chief Conservator of Forests and Nodal Officer, Maharashtra State, Nagpur from time to time.
2. Non-compliance of any of the conditions mentioned in Government of India's letters dated 12.03.2012 & dated 02.03.2017, in this order and Rules and Guidelines made / issued under Forest (Conservation) Act, 1980, shall amount to violation of Forest (Conservation) Act, 1980 and action would be taken accordingly.

3. In case of non-compliance of any of the above conditions, the concerned Chief Conservator of Forests / Deputy Conservator of Forests shall report through the State Government to Additional Principal Chief Conservator of Forests (Central), Ministry of Environment, Forests & Climate Change, Regional Office, West-Central Zone, Government of India, Nagpur as per procedure laid down in the clause 1.9 of guidelines on 25.10.1992 under the Forest (Conservation) Act, 1980.

SCHEDULE

Village	Tehsil	District	Survey No. / Gut No.	Area (in ha.)	Legal Status
Jaitala	Nagpur	Nagpur	230-233	3.05	Zudpi Jungle
Shivangaon			1/1 T, 78, 140/2, 209,303,10/1C,12	7.2	
Chinchbhuwan			84	0.71	
Total Area (in ha.)				10.96	

This Government Order is available on website www.maharashtra.gov.in with Reference no. 201803261126580919. This order has been signed digitally.

By order and in the name of the Governor of Maharashtra.

(Virendra Tiwari)

Chief Conservator of Forests (Mantralaya)

Copy forwarded with request to upload this order on their website along with the Stage-I and Stage-II clearances to:

1. Secretary, Ministry of Environment, Forests & Climate Change, Government of India, New Delhi.
2. Additional Principal Chief Conservator of Forests (Central), Ministry of Environment, Forests & Climate Change, Regional Office, West-Central Zone, Government of India, , Nagpur.

Copy to :-

1. Secretary, Tribal Development Department, Mantralaya, Mumbai.
2. Principal Chief Conservator of Forests (HoFF), Maharashtra State, Nagpur.
3. Principal Chief Conservator of Forests (Wildlife), Maharashtra State, Nagpur.

4. Additional Principal Chief Conservator of Forests and Nodal Officer, Maharashtra State, Nagpur.
5. Additional Principal Chief Conservator of Forests (CAMPA), Maharashtra State, Nagpur.
6. Additional Principal Chief Conservator of Forests (Conservation), Maharashtra State, Nagpur.
7. Divisional Commissioner, Nagpur Division, Nagpur.
8. Chief Conservator of Forests (Forest Conservation), Nagpur.
9. Chief Conservator of Forests (Territorial), Nagpur.
10. Collector, Nagpur.
11. Chief Executive Officer, Zilha Parishad, Nagpur.
12. Deputy Conservator of Forests, Nagpur.
13. The Chief Engineer, Maharashtra Airport Development Company Ltd. Nagpur (MIHAN)
14. Select File, Desk F-10.

2. Collector, Nagpur, Chief Executive Officer, Zilha Parishad, Nagpur and Deputy Conservator of Forests, Nagpur are hereby directed to forward the copy of this order to concerned Heads of Local Bodies, Panchayats, Municipal Bodies in addition to the relevant offices of the Government and they shall also ensure the display of this order on their notice board as well as on the notice board of local self-government bodies for the information of general public.

3. The Chief Engineer, Maharashtra Airport Development Company Ltd. Nagpur is hereby directed that he should publish the entire order of forest clearances granted in verbatim along with the details of Survey No., Gut No., area and legal status of each Survey, Gut No. etc. and along with the conditions and safe guards imposed by the Central Government while granting forest clearances in two widely circulated daily newspapers, one in vernacular language and other in English language. Copy of the Newspapers be submitted to Chief Conservator of Forests (Territorial), Nagpur & Deputy Conservator of Forests, Nagpur.

4. Heads of Local Bodies, Panchayats and Municipal Bodies in addition to the relevant offices of the Government are hereby directed to display the same on their notice board for 30 days from the date of receipt for the information of general public.